

MŁODA EUROPA

2022

MŁODA EUROPA 2022 WORK IN PROGRESS

Idea | 7

Projekty:

Listy

› Andrei Kusila | 12

Bye, Bye Belarus

› Aliaksandr Matafonau | 14

Matka Aniołów

› Tetiana Dorodnitsyna | 16

Bukiniści

› Tetiana Hanzha | 18

Metro

› Pavel Dorohoi | 20

Ołówek strasznej rzeczywistości

› Maria Schewchenko | 22

Pamiętnik innej osoby

› Oleksandr Tkachenko | 24

Król Lear

› Dmytro Hreshko | 26

Divia

› Dmytro Hreshko | 28

Stacja antarktyczna

› Volodymyr Khomko | 30

Wioska baseballowa

› Ihar Chyshceniya | 32

Mrowisko

› Artem Rychaluk | 34

Listy do Gleba

› Nata Korneyeva | 36

Mam swój Karabach

› Mchedlishvili Giorgi | 38

Tutorzy | 42

Tutorzy poprzednie edycje | 48

Młoda Europa 2017-2021 | 50

Filmy dokumentalne | 52

Partnerzy | 54

IDEA

Od wielu lat jako grupa doświadczonych dokumentalistów zajmujemy się wspieraniem młodych filmowców z Polski i zagranicy na początku ich drogi twórczej. Od 2011 roku robimy to w ramach programów filmowo-edukacyjnych *Świat od świtu do zmierzchu*, *Młodzi o młodych*, *Młodzi o Ukrainie*, *Mój świat w czasach zarazy*. Na podstawie tych doświadczeń w 2017 roku stworzyliśmy kompleksowy program *Młoda Europa*, który ma wspierać realizację autorskich filmów dokumentalnych. Staramy się pomóc młodym twórcom na etapie rozwoju projektu, pisaniu scenariusza, realizacji zwiastuna. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, jak trudne jest przejście od pomysłu do jego realizacji. Dlatego pomagamy znaleźć środki na produkcję, doradzamy w trakcie zdjęć i montażu, wspieramy gotowe filmy na festiwalach i w dystrybucji.

METODA

Dla młodych filmowców z Ukrainy, Białorusi i Gruzji stworzyliśmy system warsztatów, w ramach których pracują pod okiem wybitnych polskich dokumentalistów, doświadczonych ekspertów różnych specjalności filmowych. Pomiędzy warsztatami studenci realizują indywidualne zadania postawione przez tutorów. Cały proces przebiega zgodnie z regułami produkcji filmu dokumentalnego: od scenariusza i zwiastuna poprzez zdjęcia, montaż aż do skończonego filmu. Nasze działania dotyczą zagadnień zarówno artystycznych, twórczych, jak i organizacyjno-produkcyjnych. Głównym ich walorem nie jest omawianie teoretycznych problemów, ale praca praktyczna – realizacja filmu.

UNIKALNOŚĆ

W Europie organizuje się wiele warsztatów dla profesjonalistów filmowych z różnych dziedzin. Powszechnie są również fora pitchingowe umożliwiające prezentację projektów dokumentalnych. Jednak większość programów ogranicza się do kilkudniowego szkolenia i pozostawia projekty ich własnemu życiu. Unikalność programu *Młoda Europa* polega na długofalowej opiece począwszy od samego załączka pomysłu, poprzez realizację filmu i dalej w trakcie jego dystrybucji festiwalowej, kinowej, telewizyjnej i internetowej. Jest to również wyjątkowa okazja do nawiązania kontaktów pomiędzy twórcami z różnych krajów.

POLSKA SZKOŁA DOKUMENTU

Wywodzimy się z polskiej tradycji filmu dokumentalnego, która jest wyjątkowym zjawiskiem kulturalnym na świecie. Nasz sposób obserwowania rzeczywistości, syntetyczność w opisywaniu zjawisk, wrażliwość w podejściu do bohaterów, staramy się przekazać młodym filmowcom.

Opiekunami artystycznymi programu są wybitni polscy dokumentaliści, reżyserzy, operatorzy, montażyści, teoretycy filmu: Marcel Łoziński, Jacek Bławut, Jacek Petrycki, Mirosław Dembiński, Maria Zmarz-Koczanowicz, Paweł Łoziński, Maciej Drygas, Wojciech Staroń, Milenia Fiedler, Rafał Listopad, Maciej Cuske, Marcin Sauter, Andrzej Sapija, Vita Želakeviciute, Andrzej Musiał, Mateusz Werner.

KULTURALNE POMOSTY

Działamy na Ukrainie, Białorusi i w Gruzji, w krajach, które, podobnie jak Polska, walczyły o swoją niepodległość w dwudziestoleciu międzywojennym, by po II Wojnie Światowej znaleźć się w radzieckiej strefie wpływów, a następnie, po rozpadzie ZSRR, znów mozolnie budować swoją niezależność i demokratyczny porządek. Nasz projekt jest próbą nawiązania do tego wspólnego dziedzictwa. W historii naszych narodów są również bolesne wydarzenia, które powinniśmy wzajemnie poznać z różnych punktów widzenia, aby nie stanowiły przeszkody w tym, co jest dla nas najważniejsze: w budowaniu wspólnej przyszłości. Taką wizję na polu filmu dokumentalnego realizujemy w ramach programu Młoda Europa, który wpisuje się w projekt Instytutu Adama Mickiewicza Kulturalne pomosty, realizowany w ramach wieloletniego programu NIEPODLEGŁA.

DOŚWIADCZENIE

Każdy z naszych tutorów posiada bogate indywidualne doświadczenie w dziedzinie filmu dokumentalnego zarówno jako artysta jak i pedagog. Pierwszym wspólnym projektem był „Świat od świtu do zmierzchu”, kompleksowy projekt filmowo-edukacyjny, skierowany do młodych filmowców. Realizowaliśmy go w 15 miastach na całym świecie: w Moskwie, Mińsku, Kijowie, Pekinie, Tokio, Kiszyniowie, Tbilisi, Erewaniu, Bydgoszczy, Stambule, Baku, Kalkucie, Hawanie, Wrocławiu, Jerozolimie. W każdym z tych miast odbywały się pokazy „polskiej szkoły dokumentu” oraz warsztaty dla młodych filmowców, w efekcie których powstawał godzinny film dokumentalny będący oryginalnym portretem danej metropolii. We wszystkich warsztatach bezpośredni udział wzięło ponad 600 studentów: reżyserów, operatorów, kierowników produkcji, dźwiękowców i montażystów.

OWOCE

Celem następnych projektów filmowo-edukacyjnych była pomoc młodym filmowcom w realizacji ich autorskich filmów dokumentalnych. W ramach *Młodzi o młodych* 2014, *Młodzi o Ukrainie* 2016, *Mój świat w czasach zarazy* 2020 i *Młoda Europa* 2017-2022, przewinęło się kilkaset pomysłów filmowych. Każdy z nich był szczegółowo analizowany. Kilkanaście z nich udało się zrealizować jako międzynarodowe koprodukcje (Polska, Ukraina, Gruzja, Francja, Holandia) z udziałem TVP, Belsat, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Ukraińskiego Instytutu Filmowego, Gruzińskiego Funduszu Filmowego. Takie filmy jak *Alisa w Krainie Wojny*, *Kiedy ten Wiatr Ustanie*, *Piano*, *Gry Domowe*, *Wieża*, *Kinooperator*, *Ostatni Rycerze*, *Ostatnie Lato Dzieciństwa* święciły triumfy na najważniejszych festiwalach dokumentalnych i pokazywane były w wielu telewizjach.

Fundacja Edukacji Dokumentalnej

Organizatorem projektu *Młoda Europa* jest Fundacja Edukacji Dokumentalnej. Jej założycielem jest Mirosław Dembiński, reżyser, producent, Profesor Łódzkiej Szkoły Filmowej. Od 2011 roku z grupą znanych polskich dokumentalistów, wykładowców szkół filmowych w Łodzi, Warszawie i Gdyni, realizuje projekty filmowo-edukacyjne: *Świat od świtu do zmierzchu* 2011-16 (15 edycji), *Młodzi o młodych* 2014, *Młodzi o Ukrainie* 2016, *Mój świat w czasach zarazy* 2020 i *Młoda Europa* 2017-2022. Partnerami tych projektów są ukraińskie, białoruskie i gruzińskie szkoły filmowe, instytucje filmowe, festiwale dokumentalne.

Listy

OPIS FILMU:

Film dokumentalny, prezentujący poprzez więzienną korespondencję portret Białorusinów, którzy wskutek represji politycznych znaleźli się za kratami. Po niebywałym pokojowym proteście obywateli Białorusi w 2020 roku przeciwko sfałszowaniu wyników wyborów prezydenckich z żądaniem odejścia Łukaszenki w kraju rozpoczęły się potężne represje i przemoc ze strony władz. Obecnie protesty praktycznie zostały zdławione. Są zabici i ranni, setki ludzi trafiły do więzień z wieloletnimi wyrokami. Jedyne, co łączy dziś więźniów politycznych ze światem zewnętrznym, to listy. Gdy zapanowała wymuszona cisza i ludzie zaczęli bać się głośno mówić o polityce, tysiące listów mogą opowiedzieć nam o bólu, rozpacz, miłości i nadziei.

ANDREI KUTSILA

Twórca ponad dziesięciu filmów dokumentalnych. W 2007 roku zdobył dyplom z dziennikarstwa na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym, a dwa lata później ukończył studia na Białoruskiej Akademii Sztuk Pięknych. Realizuje się jako freelancer i współpracuje z telewizją.

FILMOGRAFIA:

› **Gdy Kwiaty nie Milczą** | 2021

Najlepszy film dokumentalny na Warszawskim Festiwalu Filmowym, Wyróżnienie dla najlepszego filmu dokumentalnego z Europy Środkowej i Wschodniej na festiwalu Ji.hlava, Wyróżnienie specjalne na Watch Docs FF w Warszawie, Wyróżnienie specjalne na Artdocfest w Rydze, Najlepszy film dokumentalny na Festiwalu Filmowym w Nysie

› **Uścisków Twoich mi Potrzeba** | 2020

Wyróżnienie (FICC) na Krakowskim Festiwalu Filmowym, PerSo Short Jail Award – Perugia Social Film Festival, Grand Prix na Międzynarodowym Festiwalu Krótkich Filmów w Kraljevie, Grand Prix na Międzynarodowym Festiwalu Lokalnych Telewizji, Golden Beggar w Košicach, Nagroda Nowe Oko na Festiwalu Filmowym Przeźrocza, „Motyl”, Europejski Festiwal Filmowy, „Integracja Ty i Ja”, Koszalin

› **Striptiz i Wojna** | 2019

Nagroda Krytyków Filmowych – FIPRESCI, Nagroda na goEast – Festival of Central and Eastern European Film, Nagroda Specjalna Jury na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym Listopad w Mińsku, Wyróżnienie specjalne na DocsMX - IDFF w Mexico City, Nagroda Publiczności na OFF CINEMA IDFF w Poznaniu

› **Summa** | 2018

IDFA Nagroda dla najlepszego średniometrażowego filmu dokumentalnego na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Amsterdamie, Srebrny Lajkonik na Krakowskim Festiwalu Filmowym, Nagroda Główna na XXXIII Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Pärnu

Bye, Bye Belarus

OPIS FILMU:

Na obrzeżach Mińska, w otoczeniu młodych sosen, Anna i Aleksander znaleźli cudowne miejsce, które powinno stać się dla nich rodzinnym gniazdem. Budują tam swój dom. Wybory prezydenckie na Białorusi i następujące po nich wydarzenia radykalnie zmieniły plany młodej rodziny.

Aleksander stara się dołączyć do największych pokojowych protestów w historii Białorusi, licząc na lepszą przyszłość dla siebie i swojego kraju. Jednak działania polityczne zostały brutalnie stłumione. Po utracie poczucia bezpieczeństwa Anna namawia Aleksandra, by na jakiś czas opuścił nowy dom i wyjechał z Białorusi do sąsiedniej Polski.

W Polsce czekają ich nowe trudności, bo wszystko muszą zaczynać się od początku. Jaki będzie następny krok dla Anny i Aleksandra? Czy pozostaną w Polsce, czy wrócą na Białoruś, która coraz bardziej pogrąża się w kryzysie politycznym?

ALIAKSANDR MATAFANOU

Urodzony w 1977 roku.

WYKSZTACENIE:

- › Inicjatywa Solidarni z Białorusią program stażowy sztuki filmowej PWSFTviT | 2020-2021
- › Kurs Dokumentalny DOK PRO Szkoła Wajdy | 2019-2020
- › Kursy reżyserskie telewizyjne Państwowym Uniwersytecie Filmu Telewizji Sankt Petersburgu | 2002
- › Białoruski Uniwersytet Państwowy Kultury Sztuki | 1994-1999

DOŚWIADCZENIE:

- › Operator (live), reżyser (Radio Svaboda) | 2011-2020
- › Scenarzysta, reżyser Białoruskiej Telewizji Publicznej – stworzył sześć projektów autorskich, ponad 200 programów oraz filmów telewizyjnych różnej tematyce | 1999-2011

FILMOGRAFIA:

- › **Czerwona Góra** | 2019
- › **Zwyczajne samobjstwo** | 2018
- › **Podróż z Dmitrijem Bartosik (cykl opowiadań)** | 2017-2019
- › **Diagnoza: Bismarck** | 2012

Matka Aniołów

OPIS FILMU:

Anna Kurkurina zdecydowała się poświęcić swoje życie ochronie bezdomnych zwierząt. Nie bała się rzucić wyzwania konserwatywnemu społeczeństwu i podjąć walki o zmianę otaczającego świata. Gdy wybuchła wojna, zdecydowała się pozostać w Ukrainie i zmierzyć z nowymi wyzwaniami w postaci rosyjskich bombardowań i nieludzkiego traktowania przez Rosjan tak ludzi, jak i zwierząt. Na obrzeżach miasta, w opuszczonej strefie przemysłowej, za płotami słychać szczekanie psów. Wynędzniałe zwierzęta wałęsają się po opuszczonych budynkach zburzonej elektrociepłowni, przemykają wśród śmieci porośniętych rzadką roślinnością. Krajobraz przypomina sceny z katastroficznego filmu science-fiction. Ostatni sprawiedliwi próbują zachować okruchy człowieczeństwa, ratując zwierzęta sponiewierane przez innych ludzi – karmią je, opatrują rany, przytulają. Widzimy też pogorzelnisko, z którego wykopują zwęglone kości. Jest to podpalone przez ludzi schronisko, w którym spłonęło żywcem kilkaset psów.

TETIANA DORODNITSYNA

WYKSZTAŁCENIE:

- › Uniwersytet Kultury, Mikołajów, Ukraina | 2002-2007
Wydział Wzornictwa
- › Kijowski Narodowy Uniwersytet Teatru, Kina i Telewizji im. Iwana Karpenki-Karego, Kijów, Ukraina | 2008-2013
Wydział Reżyserii

DOŚWIADCZENIE:

- › INDIE LAB (Ukraina)
- › EURASIA DOC LAB (Francja)
- › ASTRA FILM LAB (Rumunia)
- › YOUNG EUROPE LAB (Polska)
- › KHARKIV MEET DOC LAB (Ukraina)

Pracowałam w kanałach telewizyjnych, produkcjach filmowych, w studiu filmowym Kyivtelem. Obecnie pracuję jako freelancer przy filmie dokumentalnym.

FILMOGRAFIA

- › **Matka Aniołów** | 2022

Bukiniści

OPIS FILMU:

Walenty, Georgij, Nadija i Stas mają szczególną pracę: od ponad 20 lat ratują stare książki, naprawiają je i sprzedają, darując im drugie życie. Gdy rozpoczyna się rosyjska inwazja, starają się chronić swój skarb przed wojennymi zagrożeniami. Nie mogą jednak zrobić nic więcej, jak tylko pozostawić książki na rynku, gdzie docierają odgłosy odległych eksplozji. Książki zdają się czekać, aż bukiniści powrócą i zaczną się dla nich nowe życie. Po wyzwoleniu północnej Ukrainy pojawiają się pierwsi kupujący, którzy w zamian za coś do czytania pozostawiają swoje historie: o rozpacz, trwaniu, strachu i nadziei. Życie zmieniło się nieodwracalnie. Czy ludzie nadal będą czytać książki, czy może należy się ich powoli pozbywać? Czy książki mogą leczyć ludzi?

TETIANA HANZHA

WYKSZTAŁCENIE:

- › Licencjat z języka angielskiego Narodowy Uniwersytet Akademia Ostroh | 2013-2014
- › Licencjat z filologii Uniwersytet Narodowy Akademia Kijowsko-Mohylańska | 2014-2020
- › Magister teorii, historii literatury i studiów porównawczych Narodowy Uniwersytet Akademia Kijowsko-Mohylańska | 2018-2020
- › Klasa międzynarodowa Filmakademii Baden-Württemberg | 2022

DOŚWIADCZENIE:

- › Tłumaczy dla czasopism Urban Studies, Mistosite.
- › Interesuje się urbanistyką.
- › Książki na Bruk to jej debiutancki pełnometrażowy film dokumentalny.

FILMOGRAFIA:

- › **Bukiniści** | 2022

Metro

OPIS FILMU:

Od początku wojny Charków był narażony na ostrzał artyleryjski, a nawet zajęcie przez wrogie wojska. W tej sytuacji metro wydawało się wielu mieszkańcom jedynym względnie bezpiecznym miejscem. Zaczęli się do niego wprowadzać i – z czasem – powoli urządzać na stałe. Zajmowano stojące na stacjach wagony. Rodziny z dziećmi osiedlały się w odizolowanych pomieszczeniach technicznych. Większość koczowała po prostu na peronach. Problemem stało się dostarczanie wody i żywności oraz urządzenie toalet. Rosła liczba osób potrzebujących wyżywienia. W maju administracja zażądała opuszczenia wagonów kolejowych, następnie zaś także wszystkich pomieszczeń metra. Ludzie zmuszeni byli opuścić dotychczasowe schronienie, dające przynajmniej iluzję bezpieczeństwa.

PAVLO DOROHOI

WYKSZTAŁCENIE:

- › Szkoła Fotografii Współczesnej „DOKDOK” fotografia dokumentalna i fotoreportaż, fotografia dokumentalna i inne media | 2016
- › „Inne głosy, inne pomieszczenia” szkoła fotografii dokumentalnej (Ukraina/Szwecja) | 2016

DOŚWIADCZENIE:

- › Wystawa grupowa „REVision” w Yermilov Center (Kharkov) uczestnik wystawy uczniów Romana Pyatkovki z projektem artystycznym „Red Corner Club” | 2020
- › Otwarty konkurs „Odesa Photo Days 2020” uczestnik głównej wystawy festiwalu - projekt fotograficzny „Bez odrobiny sztuki”, finalista konkursu „Odesa Photo Days 2020” | 2020
- › Warsztaty dokumentalne dla młodych filmowców Indie Lab | 2020
- › Fotostudia architektury późnego socjalizmu na Ukrainie w Czechach w ramach dotacji podmiotowej Kultura i przemysł kreatywny, z „Domu Europy” | 2022
- › Program filmowy im. Siergieja Bukowskiego | 2022
- › Zwycięzca programu Civil Pitch 2.0 od Docudays UA na produkcję krótkiego filmu dokumentalnego, z projektem „Armyiska” | 2022

FILMOGRAFIA:

- › **Mleczarnia 1937**
- › **Architektoniczna Encyklopedia Ukrainy**

Ołówek strasznej rzeczywistości

OPIS FILMU:

Maria ze swoim kolegą Saszką jedzie do frontowego miasta Charkowa, by po raz pierwszy na własne oczy zobaczyć wojnę. Po mieście krążą samochody pomocy humanitarnej, starając się zabezpieczyć podstawowe potrzeby mieszkańców oblężonego miasta. Najodważniejsi z wolontariuszy dostarczają żywność także tym, którzy na froncie walczą o wyzwolenie ojczystej ziemi. Budynki w mieście są zniszczone, okna przesłonięte dyktą. Konsekwencje wojny są nie do zniesienia. Na przystanku autobusowym leżą zwłoki zabitych mieszkańców. Ojciec właśnie żegna się z poległym synem. Saszko filmuje scenę, a Maria w tym epicentrum bólu czuje jedynie wszechobecny zapach krwi. Próbuje dodzwonić się do krewnych, lecz jedni z nich utknęli w anektowanym Krymie, a inni na terenach zajętych przez okupanta. Kontakt jest niemożliwy. Życie toczy się jednak dalej: w zbombardowanym szpitalu przychodzą na świat dzieci, ludzie sprzątajają ulice po kolejnych atakach rakietowych...

MARIA SHEWCHENKO

Urodzona w Kijowie.

WYKSZTAŁCENIE:

› Narodowy Uniwersytet Akademia Kijowsko-Mohylańska | 2016

FILMOGRAFIA:

› **Zwycięzcy** | 2022

Serial dokumentalny

› **Birthmark** | 2021

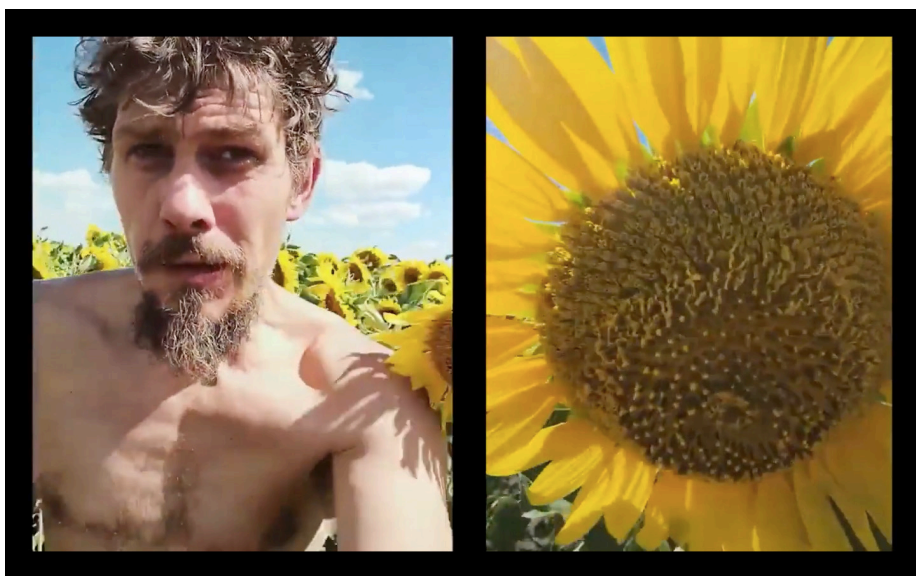
Najlepszy film krótkometrażowy, MFF Pärnu w 2022 roku,
BestStudent Doc.

Pamiętnik innej osoby

OPIS FILMU:

Doc to ukraiński artysta i filmowiec Dmitry Dokunov. W ostatnich latach mieszkał na wsi, gdzie zbudował eko-osadę, śpiewał, podróżował i zajmował się sztuką cyfrową. Wezwanie z wojskowego biura rekrutacyjnego postawiło go przed wyborem wstąpienia do wojska lub ucieczki przed mobilizacją. Mimo dylematów moralnych podjął wyzwanie i stanął w szeregu obrońców ojczyzny. Nie rozstaje się z kamerą w swoim smartfonie i filmuje wszystko, co dzieje się z nim i wokół niego, rozpaczliwie starając się zachować w sobie człowieczeństwo. Doc został przydzielony do desantu powietrznego. Przez cztery miesiące przechodził szkolenie w obozie treningowym dla spadochroniarzy, po czym zobaczył wojnę z bliska, na linii frontu pod Cherso-niem. Jego oddział wdał się w zaciętą walkę na pierwszej linii, spędzając noc w okopach pod ostrzałem. Wybuchy, zabici i dziesiątki rannych, utrata bliskich, bezpośrednie starcia z wrogiem... Jak te traumatyczne przeżycia zmieniają wrażliwą duszę Doca?

OLEKSANDR TKACHENKO

WYKSZTAŁCENIE:

- › Ukończył Wydział Historii ONU im. Mechnikowa. Antropolog
- › Studiował na kursie scenariopisarzkim Patchwork Cinemotion Group Waldemara Dzikiego | 2011-2012

DOŚWIADCZENIE:

- › Przez dziesięć lat pracował w telewizji jako reżyser, autor programów.
- › Dyrektor naczelny projektu medialnego „Editorial” (2018-2020) Interesuje się problemami antropologii i urbanistyki („Zniknięta Odessa”, „Peresyp: depresyjna rzeczywistość i strome perspektywy”, „Nowy mit Odessy”).
- › Kręcił filmy promocyjne, reklamowe i muzyczne w MAMA! production.
- › Promo dla międzynarodowej misji - „EUBAM. Dokument”
- › Filmy promocyjne miasta - „Eurowizja - 2017. Witamy w Odessie”, „5T. Zainwestuj w Odessę”, „Te amo Italia... La tua Odessa”, „Grecja i Odessa. Podróż w czasie”.
- › Realizował filmy historyczne na zlecenie rządu niemieckiego „Wir sind keine Fremden” „Nie jesteśmy obcy, 2015”.
- › Przez ostatnie lata skupił się na kręceniu serii filmów etnograficznych o Besarabii „Antropologia”, „Portret rodzinny” na kanałach Public i First TV
- › Współpraca z międzynarodowymi organizacjami romskimi „Być równym: nieopowiedziane historie”, „Nowy alfabet romski”

FILMOGRAFIA:

- › **Route 20** | 2011
Zwycięzca krajowego konkursu telewizyjnego „Open Ukraine” w 2011
- › **Paradise** | 2012
Zwycięzca krajowego konkursu telewizyjnego „Open Ukraine” w 2012

Król Lear

OPIS FILMU:

Wraz z inwazją Rosji na Ukrainę miliony Ukraińców zmuszone były opuścić domy i uciekać przed wojną. Wielu znalazło schronienie w miasteczku Użhorod za Zakarpaciu. Mimo syren przeciwlotniczych, które rozbrzmiewają tu od czasu do czasu, jest to nadal spokojne i przytulne miejsce. Wraz z pojawieniem się w nim uchodźców zaczęły powstawać inicjatywy pomocowe. Sami uchodźcy także uczestniczą w tych działaniach: pracują w stołówkach wydających bezpłatne posiłki, tkają siatki maskujące, opiekują się dziećmi, organizują wydarzenia kulturalne. Lokalny działacz Wiaczesław Jegorow postanawia zrealizować marzenie: wystawić sztukę Szekspira „Król Lear”, w której zagrają amatorzy, rekrutujący się spośród uchodźców wojennych. Byli nauczyciele, artyści, inżynierowie, sprzedawcy i gospodynie domowe uczą się odnajdywać w nowych realiach. Udział w przedstawieniu pomaga im odnaleźć się w niełatwej rzeczywistości, zaś reżyserowi znaleźć odpowiedź na odwieczne pytania o miłość i sens istnienia.

DMYTRO HRESHKO

WYKSZTAŁCENIE:

- › Rozpoczął studia i realizację filmów dokumentalnych | 2018
- › Ukończył szkołę filmów dokumentalnych Indie Lab | 2020

FILMOGRAFIA:

- › **Between the Sky and the Mountains** | 2021
Pełnometrażowy film dokumentalny
- › **Ratuj mnie, doktorze!** | 2020
Najlepszy film ukraiński na Wiz Art Film Festival, specjalna nagroda jury na Molodist Film Festival
- › **Snow Leopards of the Carpathians** | 2019
Dokumentalny film telewizyjny na UA: Suspilne
- › **66 scen Użhorodu** | 2018
Średnioformatowy dokument

Divia

OPIS FILMU:

Urbanizacja i industrializacja niekorzystnie wpływają na warunki życia, czas więc zwrócić uwagę na przyrodę i jej stan ekologiczny. Aktualne problemy ekologiczne kraju zostały radykalnie zwiększone na skutek wojny Rosji z Ukrainą. Film zostanie oparty na konflikcie między nietkniętą przyrodą a siłami urbanizacji i industrializacji, i konsekwencjami wojny. Przedstawimy dwie postacie koncepcyjne: przyrodę niepoddaną oddziaływaniu antropogenicznemu (w szczególności obszary chronione) oraz tereny zurbanizowane, przemysłowe, miejsca operacji wojskowych i zniszczenia wojenne, w znaczący sposób wpływające na stan środowiska kraju.

DMYTRO HRESHKO

WYKSZTAŁCENIE:

- › Rozpoczął studia i realizację filmów dokumentalnych | 2018
- › Ukończył szkołę filmów dokumentalnych Indie Lab | 2020

FILMOGRAFIA:

- › **Between the Sky and the Mountains** | 2021
Pełnometrażowy film dokumentalny
- › **Ratuj mnie, doktorze!** | 2020
Najlepszy film ukraiński na Wiz Art Film Festival, specjalna nagroda jury na Molodist Film Festival
- › **Snow Leopards of the Carpathians** | 2019
Dokumentalny film telewizyjny na UA: Suspilne
- › **66 scen Użhorodu** | 2018
Średnioformatowy dokument

Stacja antarktyczna „Akademik Vernadsky”

OPIS FILMU:

Czternaścioro naukowców z Ukrainy spędzi rok w stacji naukowej na małej wyspie antarktycznej. Mają zapewnić funkcjonowanie stacji i prowadzić badania naukowe. Izolacja i trudne warunki przyrodnicze mają ogromny wpływ na pracę polarników. Także oni sami są obiektami badań. Lekarz ekspedycji Vasyl Matkovsky monitoruje ich zdrowie, przeprowadzając badania i testy. Nauka na Ukrainie przechodzi kryzys. Biolog ekspedycji, Serhij Glotow, odkrywca nowych gatunków owadów, nazywa naukę swoim hobby, a nie pracą, ponieważ ta nie zapewnia godziwych warunków życia. Mimo to wielu ludzi stara się przyczynić do rozwoju nauki. Niedawno zakupiono lodolamacz do prowadzenia badań o międzynarodowym znaczeniu. Czy uda się je prowadzić mimo wojny na pełną skalę?

VOLODYMYR KHOMKO

Od 2020 roku zaczął kręcić filmy dla firm i wydarzeń sportowych. Po 2021 roku zaczął tworzyć filmy podróżnicze dla kanału YouTube „Burlaka Nowhere” z Indii „Indian Cannibals”, „Indian Slams” oraz Antarktydy „Life of Polar Explorers”

Wioska baseballowa

OPIS FILMU:

W USA baseball jest niemal religią, ale na Białorusi, jak zapewne w całej Europie, tylko ciekawostką. Mimo to zdołał się jakoś zakorzenić niewielkiej wsi Łohiszyn. Anatolij Łobaczewski ma tu niewielkie gospodarstwo z krową i sporym ogrodem, lubi zbierać jagody, grzyby i leśne zioła. Poza typowymi zajęciami przeciętnego mieszkańca wioski od 15 lat prowadzi też miejscową drużynę bejsbolową, która regularnie zdobywa laury mistrzostw Białorusi. Przy głównej ulicy we wsi, obok pomnika Lenina, znajduje się billboard z wizerunkiem zawodników, którzy na co dzień ciężko pracują i w niczym nie przypominają amerykańskich bożyszczy tłumów. Anatolij wkłada wiele wysiłku w utrzymanie drużyny. Po studiach mógł pozostać i pracować w stolicy, wołał jednak wrócić do ukochanej rodzinnej wioski. Wielu graczy pamięta go jeszcze jako nauczyciela matematyki. Anatolij martwi się o stopniowy spadek zainteresowania młodzieży sportem.

IHAR CHYSHCHENIA

Urodzony w 1988 roku na Białorusi.

WYKSZTACENIE:

› Białoruska Państwowa Akademia Sztuki | 2006-2010
Specjalność „Reżyseria filmu dokumentalnego i telewizyjna.

DOŚWIADCZENIE:

› Reżyser | 2011-obecnie
Studio Filmu Dokumentalnego „Letopis” w Państwowym Studiu Filmowym „Belarusfilm”

FILMOGRAFIA:

- › **Ostatnie Lato Dzieciństwa** | 2022 film dokumentalny
- › **Sites of Memory.Iwie**, | 2019 film dokumentalny
- › **Generation Play**, | 2018 film dokumentalny
- › **First to print** | 2017 film dokumentalny
- › **A Happiness Counter** | 2016 film dokumentalny
- › **Nesvizh Castle** | 2015 film dokumentalny
- › **Breathe of swamps** | 2014 film dokumentalny
- › **Lost Song** | 2014 film dokumentalny
- › **Andrey Takindang. I will pause in the middle** | 2013
Nagroda Publiczności (Najlepszy Film Białoruski) na Cinema Perpetuum Mobile Film Festival, film dokumentalny
- › **Time. Cinema. Live.** | 2012 film dokumentalny
- › **At arena today and always** | 2012 film dokumentalny
- › **Synagogue** | 2011 film dokumentalny

Mrowisko

OPIS FILMU:

Jako kraj położony po sąsiedzku, Polska już od dłuższego czasu jest celem wyjazdów Ukraińców do pracy i na studia. W 2022 roku stała się także głównym miejscem schronienia przed wojną. Film opowiada o mniejszości ukraińskiej w Polsce z perspektywy hotelu „Prząśniczka”, będącego od dłuższego czasu tymczasowym domem Ukraińców. Z racji położenia w Lesie Łagiewnickim wydaje się być miejscem wyjętym z kontekstu czasu i przestrzeni. Jego mieszkańcy dzielą się życiem codziennym: pracą, rozmowami z bliskimi przez telefon, refleksjami na temat przyszłości, wspomnieniami i marzeniami. Film jest próbą odpowiedzi na pytanie o ich miejsce i dom we współczesnym świecie.

ARTEM RACHKELYUK

Urodzony w kijowie.

WYKSZTAŁCENIE:

- › Akademia Filmu I Telewizji | 2017-2018
Reżyseria, Sztuka operatorska
- › Szkoła Wajdy | 2018-2019
Kurs “Online kamera”
- › Szkoła filmowa w Łodzi | 2019-obecnie
Reżyseria

DOŚWIADCZENIE:

- › KINOGRAPHE | Międzynarodowe warsztaty filmowe |
Grenoble, Francja, 2017, 2018
- › STARS | Agencja castingowa | Realizator | 2018-2019
- › REPUBLIKA DZIECI, reż. J.J. Kolski | Asystent reżysera | 2021
- › KRUK, 2 sezon | Asystent operatora obrazu | 2021
- › KROKODYL, reż. Dawid Bodzak | II reżyser | 2021

FILMOGRAFIA:

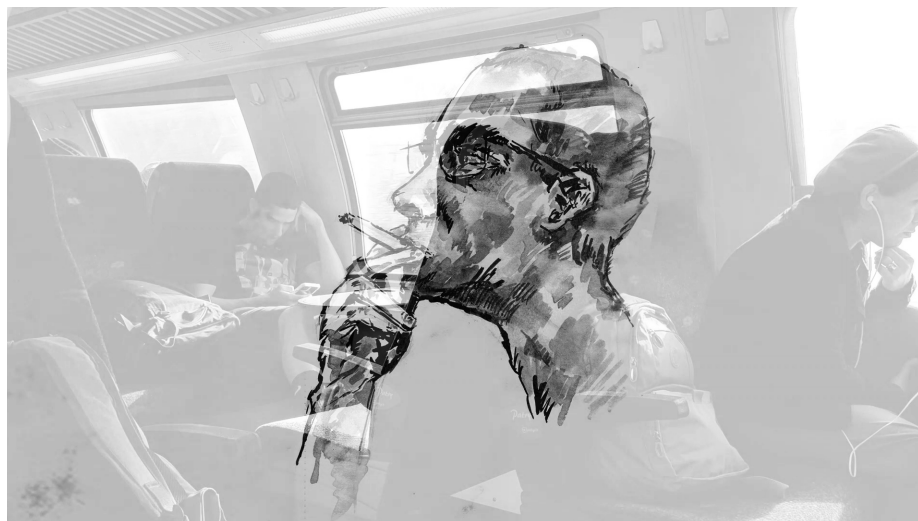
- › **Rozmowy** | film krótkometrażowy fabularny | 2020
- › **Między dwiema rzekami** | film krótkometrażowy
dokumentalny | 2020
- › **Żółć** | film krótkometrażowy fabularny | 2021
- › **Syn klauna** | film krótkometrażowy dokumentalny | 2021

Listy do Gleba

OPIS FILMU:

Jest to film oparty na wymianie osobistej korespondencji pomiędzy młodym chłopakiem przebywającym w Kijowie – stolicy kraju, który wobec rosyjskiej agresji wybrał walkę o niepodległość i wolność narodu, oraz dziewczyną z Białorusi, prowadzącą niekończące się wędrówki po Izraelu z zamiarem ewentualnej repatriacji. Życie dworców kolejowych i autobusowych i ulotne podróże znajomości przeplatają się z okropnościami wojny oraz świadomością nieodwracalnych zmian w ojczyźnie. Czy da się znaleźć porozumienie w warunkach, gdy każde opóźnienie korespondencji może oznaczać śmierć osoby po drugiej stronie kontynentu? Są tu refleksje nad kruchością ludzkiej egzystencji w warunkach życia na wojnie oraz próby wpasowania własnej osobowości w pstrokatą mieszankę narodowości bliskowschodniego kraju.

NATA KORNEYEVA

Urodzona 11.09.1992 na Białorusi.

WYKSZTACENIE:

- › Studia licencjackie na kierunku Wzornictwo | 2010 - 2014
- › Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu
Technologii i Projektowania
- › Projekt MASA (2022 - 2023)

FILMOGRAFIA:

- › **Miejski bestiariusz** | Scenarzysta i reżyser
II Niezależny projekt, autorska powieść graficzna, Mińsk, Białoruś
Główny twórca. Także tworzenie koncepcji, szkicowanie,
storyboard, współpraca z artystami, liternictwo.
- › **Bird** | Scenarzysta i reżyser
Oficjalna selekcja Międzynarodowego Festiwalu Filmowego
Sodruzhestvo 2021, Gruzja
Oficjalna selekcja Międzynarodowego Festiwalu MosFilmFest 2021

Mam swój Karabach

OPIS FILMU:

Swietłana pochodzi z mieszanej rodziny ormiańsko-azerbejdżańskiej. Jej rodzice urodzili się i wychowali w sowieckim Azerbejdżanie, dzieci urodzili w sowieckiej Armenii, a pochowani są we współczesnej Gruzji, gdzie ostatecznie znaleźli schronienie. Na losy Swietłany i jej rodziny miała wpływ pierwsza wojna karabachska, trzęsienie ziemi w Spitaku, rozpad ZSRR, wojna domowa w Gruzji z lat 90' i konflikt rosyjsko-gruziński z 2008 r. Ostatnio, podczas drugiej wojny karabachskiej, Swietłana musiała znów martwić się o swoich krewnych, znajdujących się po dwóch stronach konfliktu i na nowo, z punktu widzenia dorosłej osoby z doświadczeniem życiowym rozważać pytania, które zadawała sobie już jako dziecko. Swoją opowieść Swietłana snuje w trakcie przygotowywania dolmy, o której pochodzenie Azerowie i Ormianie toczą niekończące się spory.

MCHEDLISHVILI GIORGI

WYKSZTAŁCENIE:

- › Państwowy Uniwersytet w Riazaniu im. S.A. Yesenina | 2007-2012
Specjalizacja: Dziennikarz.
- › Riazański Państwowy Uniwersytet S.A. Yesenin | 2012-2013
Specjalizacja: Reklama i PR
- › Shota Rustaveli Theatre and Film State University | 2022-2024
Specjalizacja: Reżyseria filmowa. Stopień magistra

DOŚWIADCZENIE:

- › FTFC OKA (Vesti, Ryazan) | 2008
Korespondent
- › TCR „Kray Ryazanskiy”, REN TV (Ryazan) | 2009-2011
Korespondent
- › Międzynarodowa audycja radiowa „Droga do raj” | 2009-2013
Autor i prowadzący wywiady.
- › Freelance dziennikarz, copywriter i scenarzysta | 2014-obecnie

FILMOGRAFIA:

- › **Jedna istota** | 2012-2013 reklama społeczna
- › **O gruzji** | 2015 reklama
- › **Jeden krok do przemocy** | 2020 reklama społeczna
- › **Tracimy gruzińskość** | 2020 reklama społeczna
- › **Technologia Kvevri** | 2020 szpula informacyjna
- › **Mam swój Karabach** | 2020-2022 projekt dokumentalny

Tutorzy

Opiekunami artystycznymi projektu Młoda Europa 2021 są wybitni polscy, ukraińscy i gruzińscy dokumentaliści.

JACEK BŁAWUT

Wykładowca Szkoły Filmowej w Łodzi oraz Szkoły Wajdy. Od ponad 30 lat realizuje filmy dokumentalne. Zrealizował ok. 30 filmów, najważniejsze to:

Wirtualna wojna | 2012

Jeszcze nie wieczór | 2008

Wojownik | 2007

Szczur w koronie | 2005

Born Dead | 2004

Nienormalni | 1990

Otrzymał ponad 60 nagród, wśród nich: Grand Prix Toronto; Srebrne Lwy Gdynia; Złoty Brązowy Lajkonik Kraków; Nagroda Specjalna Mannheim; Nagroda Specjalna San Sebastian; Biała Kobra Łódź; Grand Prix Kanton, Mannheim Nagroda im. von Sternberga, Grand Prix Tampere.

MIROSLAW DEMBIŃSKI

Wykładowca Szkoły Filmowej w Łodzi. Od ponad 20 lat realizuje filmy dokumentalne. Zrealizował ok. 30 filmów, najważniejsze to:

Jeszcze lecimy | 2019

Dzieci Kotana | 2012

Muzyczna partyzantka | 2007

Lekcja białoruskiego | 2006

Zwycięzcy i przegrani | 2004

Ikar | 1999

Pomarańczowa Alternatywa | 1989

Otrzymał ponad 80 nagród, wśród nich: Nagroda Specjalna Amsterdam; Nagroda Specjalna Oberhausen; Nagroda Specjalna Lipsk; Prix Europa Berlin; Brązowy Lajkonik Kraków; Golden Gate San Francisco; Biała Kobra Łódź.

JACEK PIOTR BŁAWUT

Absolwent ASP we Wrocławiu, Szkoły Wajdy, doktorant w Szkole Filmowej w Łodzi. Jest reżyserem i autorem zdjęć filmów dokumentalnych oraz współautorem scenariuszy filmów fabularnych, najważniejsze to:

Dzień czekolady | 2017

How to Destroy Time Machines | 2016

Szczeniak | 2013

Samotność dźwięku | 2012

Ja, Głuchy | 2012

Jezioro | 2011

Eres z Altaju | 2005

Otrzymał wiele nagród, m.in: nagroda im. Krzysztofa Kieślowskiego w programie ScripTeast za najlepszy scenariusz filmu fabularnego na Festiwalu Filmowym Cannes, Srebrny Lajkonik Kraków, Nagroda Specjalna Camerimage.

MIROŚŁAWA DEMBIŃSKA

Ukończyła Łódzką Szkołę Filmową oraz Leeds Metropolitan University – Northern School of Film and Television. Od 25 lat pracuje jako kierowniczka produkcji i asystentka kierownika produkcji w różnych produkcjach filmowych (fabuły, filmy dokumentalne). Współpracowała przy ponad 40 projektach, najważniejsze to:

Dzieci Kotana | 2012

Lekcja białoruskiego | 2006

M jak Miłość | 2005-2009

Zwycięzcy i przegrani | 2004

Zaginiona | 2002

Ikar | 1999

Models Required | 1995

GENNADY KOFMAN

Wykładowca na Charkowskim Uniwersytecie Państwowym. Od ponad 20 lat realizuje filmy dokumentalne. Zrealizował ponad 20 i wyprodukował ponad 30 filmów, najważniejsze to:

Dybuk. Rzecz o wędrówce dusz | 2015

Żywy ogień | 2014

Vagrigh i Czarny Plac | 2014

Tęcza nad pustynią Karakum | 2014

Poza Euro | 2012

Filmy te otrzymały wiele nagród, wśród nich: Nagroda specjalna na Hot Docs, Specjalne wyróżnienie Odessa, Nagroda dla Najlepszego filmu Dokumentalnego Olympia, pokaz na festiwalu Karlovyh Varach, Srebrny Lajkonik Kraków, nagroda FIPRESCI Odessa.

OTAR LITANISHVILI

Wykładowca Szkoły Filmowej w Tbilisi oraz dziekan Wydziału Filmu i Telewizji. Od ponad 25 lat realizuje filmy dokumentalne, telewizyjne i fabularne. Zrealizował ok. 30 filmów, najważniejsze to:

Tajemnica złotego runa | 2012

To błogosławieństwo spotkać Ciebie | 2006

Niebezpieczny wiek | 2004

Dobroczynny występ | 2002

Niemożliwe dla człowieka, możliwe dla Boga | 2000

Homo Sapiens w próżni | 1984

Drybling | 1981

Tutorzy poprzednich edycji

MARCEL ŁOZIŃSKI

JACEK PETRYCKI

MARIA ZMARZ-KOCZANOWICZ

MACIEJ DRYGAS

WOJCIECH STAROŃ

MILENIA FIEDLER

RAFAŁ LISTOPAD

PAWEŁ ŁOZIŃSKI

LIDIA DUDA

ANDRZEJ SAPIJA

VITA ŽELAKEVICIUTE

ANDRZEJ MUSIAŁ

MATEUSZ WERNER

MACIEJ CUSKE

MARCIN SAUTER

Kinooperator

Piano

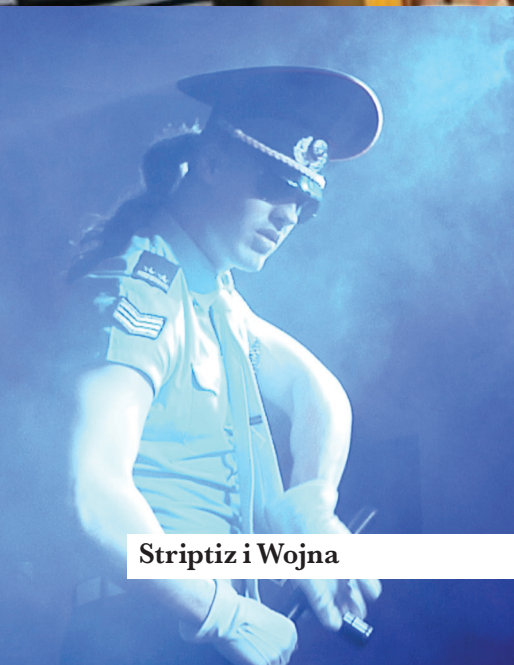
Ostatni rycerze

Alicja w krainie wojny

Gry domowe

Striptiz i Wojna

W poszukiwaniu Danila Iwanowa

Ostatnie Lato

Wieża Elfów

Kiedy ten wiatr ustanie

› Centrum Nowych Technik Informatycznych i Sztuki Wizualnej (Kijów),
 › Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych DocudaysUA (Kijów)
 › MaGiKa Film (Kijów)
 › Międzynarodowy Warsztat Filmu Dokumentalnego
 › Państwowa Agencja Filmowa Ukrainy
 Проект профінансовано Міністерством культури і національної спадщини Польщі в рамках Багаторічної програми NIEPODLEGŁA на 2017-2022 рр., в рамках дотаційної програми Інституту Адама Міцкевича „Культурні помости”

› Mińska Szkoła Filmowa (Mińsk)
 Падтрымана Міністэрствам культуры і нацыянальнай спадчыны Рэспубліка Польшча у рамках праграмы «Незалежная» на 2017-2022 гг. і у рамках праграмы Інстытута Адама Міцкевіча «Культурныя Масты»

› Uniwersytet Teatru i Filmu im. Shota Rustaveli (Tbilisi)
 › Gruzjińskie Narodowe Centrum Filmowe (Tbilisi)
 დაფინანსებულია კულტურის და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცვის სამინისტროს მიერ, ადამ მიცკევიჩის ინსტიტუტის სუბსიდირებით როგორც ნაწილი „სახელოვნებო ხიდები” პროგრამა ინდეფენდენტ 2017-2022
 ფარგლებში. პროგრამა RITA – რეგიონი გარდამავალ პერიოდში პროექტი თანადაფინანსებულია პოლონურ-ამერიკული თავისუფლების ფონდის მიერ, RITA – რეგიონი გარდამავალ პერიოდში პროგრამის ფარგლებში, რომელსაც ახორციელებს ფონდი განათლება დემოკრატიისათვის.

› Instytut Adama Mickiewicza
 › Polski Instytut w Kijowie i w Mińsku
 › TVP Dokument
 › Belsat
 › Szkoła Filmowa w Łodzi
 › Szkoła Wajdy w Warszawie
 › Szkoła Filmowa w Gdyni
 › Dom Spotkań z Historią
 › Studio Filmowe Everest w Łodzi

Sfinansowano ze środków MKiDN w ramach Programu Wieloletniego Niepodległa na 2017 – 2022, w ramach programu dotacyjnego Instytutu Adama Mickiewicza „Kulturalne Pomosty”.

niepodległa

POLSKA
STORIA
NIEPODLEGŁOŚCI

niepodległa

POLSKA
STORIA
NIEPODLEGŁOŚCI

niepodległa

პოლონური
დოკუმენტალური
ფილმების
ინსტიტუტი

niepodległa

POLSKA
STORIA
NIEPODLEGŁOŚCI

KONTAKT:

Fundacja Edukacji Dokumentalnej,
 Pl. Zwyciestwa 2d/2, 90-312 Łódź, Polska Tel: +48
 609 333 407, office@docedu.eu

